

Water Musics

Georg Friedrich Händel – Antonio Vivaldi – Georg Philipp Telemann

Giovanni Antonio Canal ("Canaletto") (1697-1768): *The Thames and the City of London* (ca. 1746)
(Národní Galerie, Praag)

Dit programma verenigt drie van de meest vernieuwende en productieve componisten van het begin van de achttiende eeuw. **Georg Friedrich HÄNDEL** (1685-1759), **Antonio VIVALDI** (1678-1741) en **Georg Philipp TELEMANN** (1681-1767) waren actief in respectievelijk Londen, Venetië en Hamburg. Deze drie steden waren destijds niet alleen belangrijke cultuur- en muziekcentra, maar ook maritieme grootmachten. Het hoeft dus niet te verbazen dat de drie componisten in kwestie zich vroeg of laat in hun carrière lieten inspireren door het element 'water'. Het verschil tussen hun benaderingen is echter bijzonder fascinerend, en precies dit contrast ligt aan de basis van dit afwisselende, opgewekte en sprankelende concertprogramma.

Het meest programmatische werk is ongetwijfeld de suite *Hamburger Ebb' und Flut* die **Georg Philipp TELEMANN** componeerde ter gelegenheid van het eeuwfeest van de Hamburgse admiraliteit in 1723. Het centrale deel van de suite bestaat uit zeven dansbewegingen waarin de belangrijkste zeewezens uit de klassieke mythologie worden opgevoerd. Dit centrale gedeelte wordt voorafgegaan door een Ouverture waarin Telemann op meesterlijke wijze achtereenvolgens de kalmte, de woestheid en de getijden van de Noordzee beschrijft met een zin voor realisme die we pas veel later opnieuw aantreffen in de romantische symfonische gedichten van de negentiende eeuw, zoals de *Moldau* van Bedřich Smetana. De suite wordt afgesloten op een luchtige toon, met een verwijzing naar de volkse sfeer die toen in de haven van Hamburg heerste.

In de muziek van **Antonio VIVALDI** is water een vaak terugkerend thema. Denken we maar aan de regendruppels in de bekende tweede beweging van *L'inverno* (De Winter) of aan de verschillende versies van zijn concerto *La tempesta di mare*. In twee motetten, *In turbato mare irato* en *Sum in medio tempestatum*, die hij allebei omstreeks 1730 componeerde, wendt Vivaldi zich tot het gebruik een "Natureingang" die in de christelijke wereld bijzonder wijdverspreid was, en waarbij de hulpeloosheid van de menselijke ziel wordt vergeleken met een kwetsbaar scheepje dat ten prooi valt aan de ontketende golven van de zee. De daarop volgende aanroeping tot de Maagd Maria, hier in haar hoedanigheid als *Stella Maris* (Ster der zee), baken van hoop en onfeilbare gids voor de mensheid in haar eeuwige zoektocht naar zielenrust, sluit helemaal aan bij diezelfde traditie.

Van alle barokke "watermuziken" is de allerberoemdste ongetwijfeld die van **Georg Friedrich HÄNDEL**, maar het vreemde hieraan is dat water zelf in feite niet echt het thema vormt in deze briljante orkestsuites. Händels *Water Music* heeft die naam uitsluitend te danken aan het feit dat het werk oorspronkelijk op het water was uitgevoerd, meer bepaald op de Theems, ter gelegenheid van een Koninklijke bootvaart van Whitehall naar Chelsea, op 17 juli 1717. Alhoewel geen autograaf bewaard bleef en een eerste volledige editie op zich liet wachten tot 1788, werd Händels *Water Music* te London in 1734 reeds bestempeld als "celebrated" (gekend en alom geprezen). Het is wellicht de ongelooflijk rijke variatie aan gemoedstemmingen, beklemtoond nog door de bijzonder kleurvolle orkestratie van strijkers aangevuld met zangerige hobo's, uitbundige hoorns, liefelijke dwarsfluiten, een spitse sopraanblokfluit en triomfantelijke trompetten, die dit werk van meet af aan de status verleent heeft van heuse muzikale evergreen.

Programma

Dit programma wordt aangeboden in twee versies:

1. Lang programma met pauze

G. F. HÄNDEL (1685-1759): *Water Music*: suites in F-groot (HWV 348) en D-groot (HWV 349)

A. VIVALDI (1678-1741): motet *In turbato mare irato* in G-groot (RV 627)

G. P. TELEMANN (1681-1767): suite *Hamburger Ebb' und Flut* in C-groot (TWV 55:C3)

2. Kort programma (ca. 1 uur) zonder pauze

G. F. HÄNDEL (1685-1759): *Water Music* (HWV 348-350)

Bezetting (27)

Les Muffatti onder leiding van Peter Van Heyghen

Solist: Albane Carrère (mezzosopraan)

Orkest: 7 violen, 2 altviolen, 2 cello's, contrabas
2 trompetten, 2 hoorns
2 blokfluiten, 2 dwarsfluiten, 2 hobo's, fagot
klavecimbel, aartsluit

Contact

Les Muffatti: info@lesmuffatti.be, www.lesmuffatti.be
Peter Van Heyghen (artistieke leiding): +32 498 11 39 35, peter@lesmuffatti.be